

VLAAMSCH INSTITUUT VOOR VOLKS-
KUNST (VIVO), in september 1935 gesticht op
initiatief van Edgard Wauters met het doel „het
gemeenschapsleven in Vlaanderen, en de feestelij-
ke uitingen daarvan, meer zin en inhoud te geven,
door ze op een hoger plan te brengen dat ethisch
en esthetisch verantwoord is”. Het VIVO wilde
„deze verrijking van ons gemeenschapsleven...
grondvesten op eigen traditie en eigen kultuur-
waarden... tegemoet komen aan den drang naar
eenvoudige schoonheid en gezonde vreugde die in
het volk sluimert en aan dien drang vorm en ge-
stalte geven” (VIVO, lente 1941).

De middelen hiertoe waren beoefening en verbreiding van de volkskunst, meer bepaald de huismuziek, het volkslied, de volksdans, het lekespel en het poppenspel. Andere volkskunstuitingen, die in onbruik waren geraakt, zoals blokfluitspel en vendelzwaaien, dit laatste nauw verbonden met de heraldiek, werd door VIVO nieuw leven ingeblazen.

Tot de pioniers van VIVO behoorden, behalve E. Wauters, o.a. Vic Serckx, Fred Engelen, Jozef Contrijs, Oda Thiel, Walter Weyler, Maurice Bonijns en Eugene Verstraete, hoofdredacteur van De Speelman, het tijdschrift van VIVO. Sommigen van hen en velen van de latere leden zijn nu nog actief in volkskunstkringen.

Vrij spoedig ontpopte het Instituut zich tot een der organisaties die in de jaren dertig het Vlaamse cultuurleven een nieuwe impuls gaven. De volledige doorbraak kwam na 1940, toen VIVO als enig erkend organisme door de Vlaamse Kultuurraad belast werd met de leiding van de volkskunst, overal waar de verbreiding ervan mogelijk was; eind 1941 telde VIVO 66 groepen, kernen en speelscharen, verspreid over zowat alle grote en kleine centra van Vlaanderen.

Naast de beoefening van de genoemde volkskunsttakken organiseerde VIVO vormingscursussen voor dans-, zang- en huismuziekleiders en richtte een instituut voor volksdansleiders op; de groepen zelf vierden intens de oude volksfeesten, als meiboomplanting, sint-jans-vuur, oogst-, kerst- en joelfeesten. Wauters en Verstraete hadden reeds in 1931 een zangbundel uitgegeven: *De Goudgele Garve*. Onder de vleugels van VIVO beleefde deze bundel oud-Nederlandse liederen van 1936 tot '44 niet minder dan vijf herdrukken die, met de steun van het ministerie, in vele scholen werden verspreid en zonder twijfel sterk hebben bijgedragen tot de wederopbloei van de Nederlandse volks- en trekkersliederen.

De na-oorlogse verwarring en de repressie deden VIVO na 1944 uiteenvallen. Vele uitgaven en documenten werden angstvallig in eigen kringen bewaard en zagen pas veel later opnieuw het daglicht. De betekenis van VIVO voor de latere bloei van de volkskunst in Vlaanderen is, ondanks het voortijdig verdwijnen van het Instituut, zeer belangrijk geweest.

LITERATUUR: *De Speelman* (nrs. 1-30); - *VIVO brengt gezonde volksvreugde door volksdans, volkslied, huismuziek en volksvermaak* (programmabrochure, lente 1941); - J. van der Ven en E. van der Ven - ten Bensel, *De Volksdans in Nederland* (1942).

PAUL BEATSE